

Arbeidsmarkedet nå – mai 2018

"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra Utredningsseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Leonid Andreev, Leonid.Andreev@nav.no, 1.juni 2018.

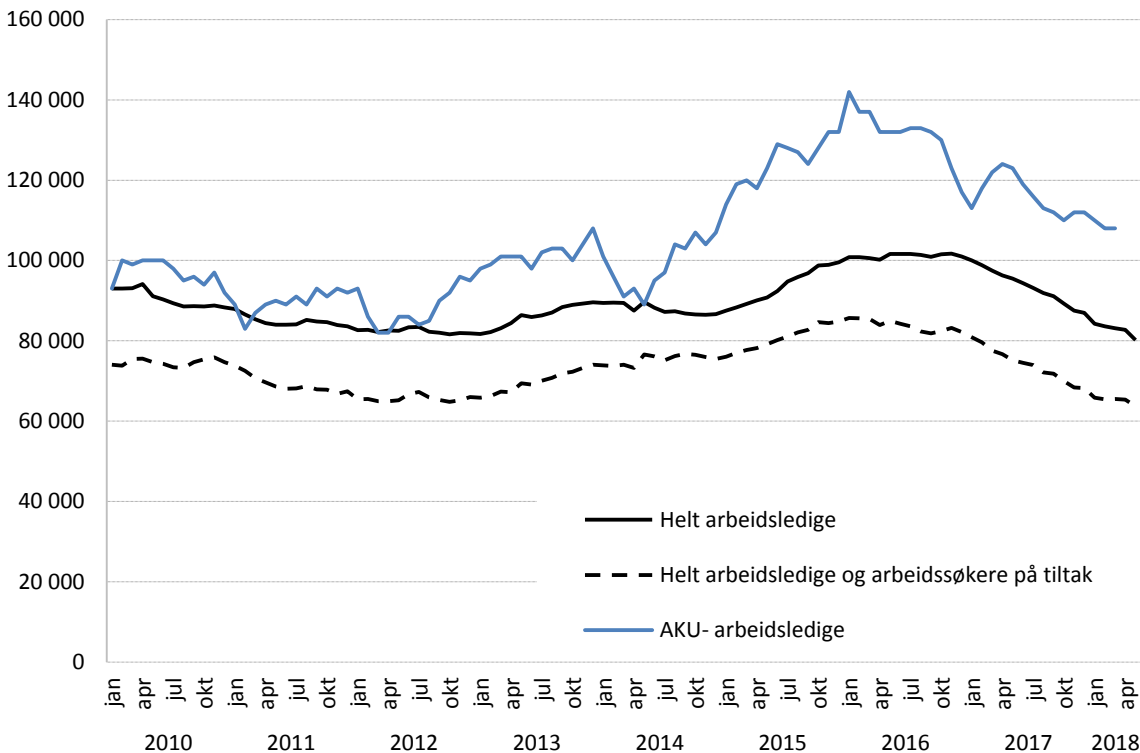
Nedgang i ledigheten

Bruttoledigheten, som er summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, gikk ned med 2 500 personer fra april til mai, ifølge sesongjusterte tall fra NAV. Antallet helt ledige gikk ned med 1 700 personer.

I mai var 78 200 personer registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak hos NAV. Dette er 14 900 færre enn i mai i fjor, hvilket tilsvarer en nedgang på 16 prosent. Bruttoledigheten utgjør nå 2,8 prosent av arbeidsstyrken mot 3,3 prosent i fjor. 60 000 personer var registrert som helt ledige, som er 10 900 færre enn i mai i fjor. Det tilsvarer 2,2 prosent av arbeidsstyrken, mot 2,6 prosent for ett år siden. 18 200 arbeidssøkere deltok på tiltak i mai, som er en nedgang på 3 900 personer sammenlignet med mai i fjor.

37 800 (48 %) av de som var registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak i mai mottok dagpenger. Det er 11 800 færre enn i mai i fjor. 10 prosent mottok tiltakspenger, mens 1 prosent mottok arbeidsavklaringspenger. Resten kan være mottakere av sosialhjelp, eller har ingen ytelser fra NAV.

Figur 1. Utviklingen i antallet registrerte helt arbeidsledige, bruttoledigheten og arbeidsledige ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelse (AKU). Sesongjusterte tall. Januar 2010 – mai 2018

Kilde: NAV og SSB

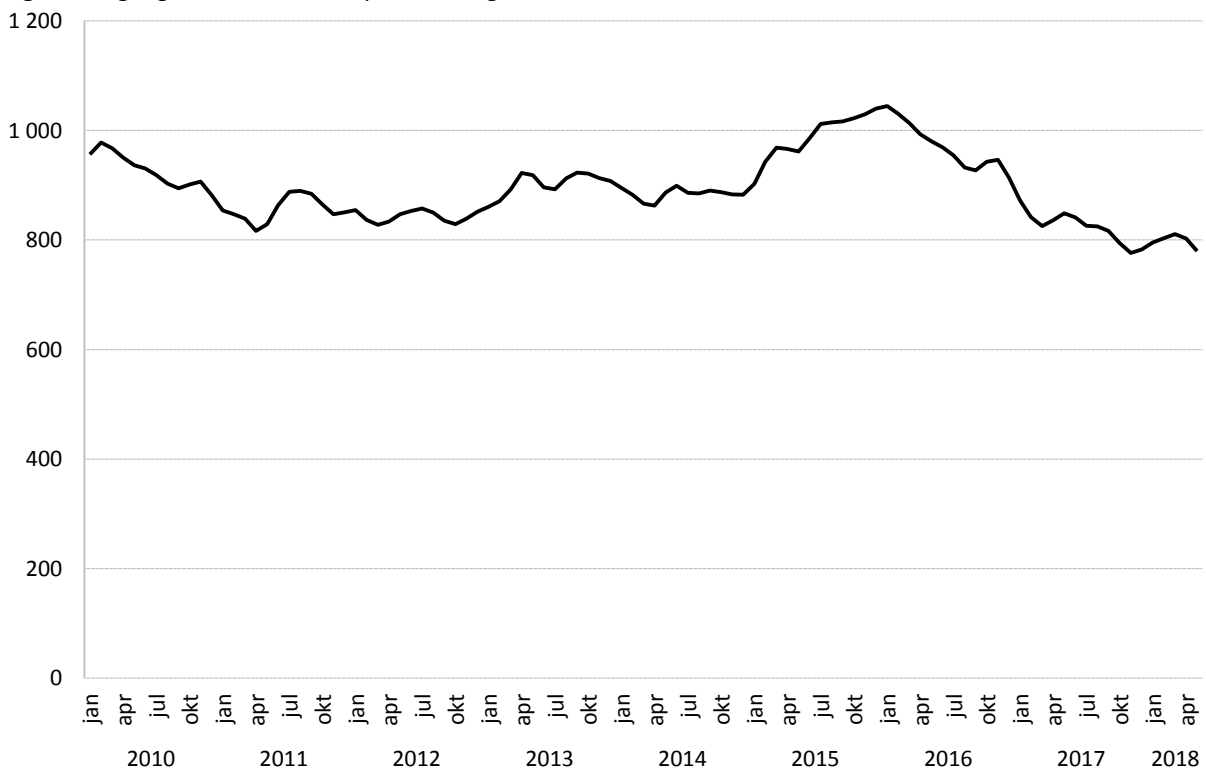
Ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidskraftsundersøkelse (AKU) gikk arbeidsledigheten ned med 3 000 personer fra desember til mars, justert for normale sesongvariasjoner, slik at det var 108 000 arbeidsledige i mars. Målt som andel arbeidsstyrken var ledigheten uendret på 3,9 prosent av arbeidsstyrken. Disse endringene er innenfor feilmarginen. AKU-ledigheten har vist en tydelig nedgang siden toppen i januar 2016, da den var på 5,1 prosent. Sysselsettingen gikk opp med 21 000 personer fra desember til mars ifølge sesongjusterte AKU-tall, og har vist en økende trend siden begynnelsen av 2017.

Fortsatt lav tilgang av nye arbeidssøkere

Det ble i gjennomsnitt registrert 780 nye arbeidssøkere per virkedag hos NAV i mai (figur 2). Det innebærer at det i løpet av mai var nesten 300 færre som registrerte seg som arbeidssøkere hver virkedag sammenlignet med starten av 2016, da dette tallet var på sitt høyeste.

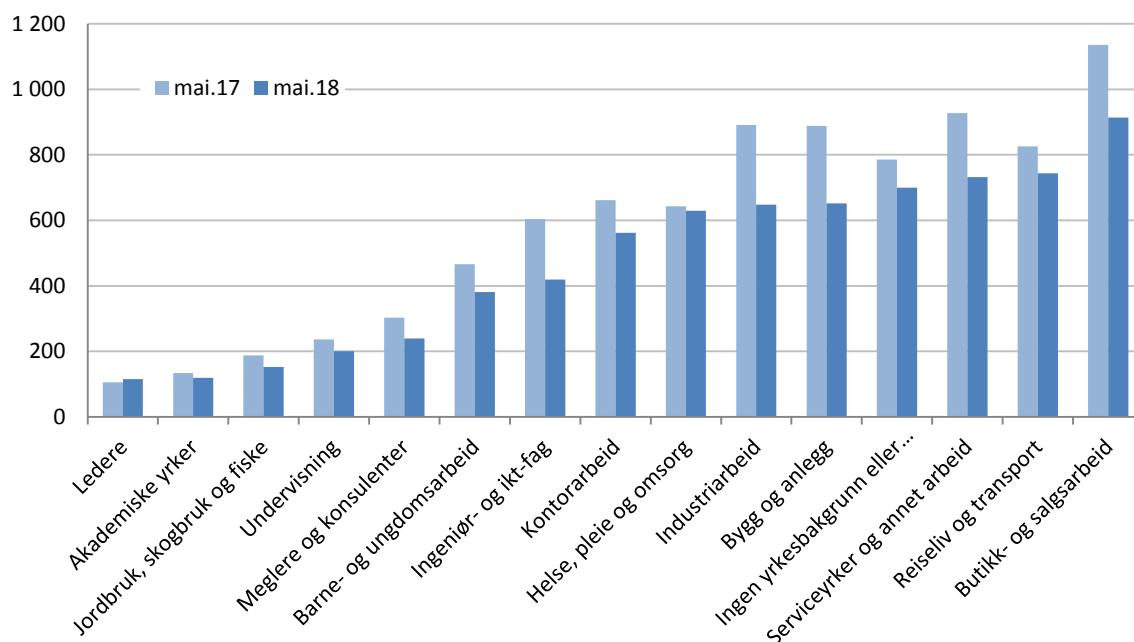
I mai var det 7 200 personer som var registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak med en arbeidssøkervarighet på under fire uker. Dette er 1 600 (18 %) færre enn i mai i fjor. Blant de som ble ledige i mai var de vanligste yrkesbakgrunnene butikk- og salgsarbeid samt reiseliv og transport (figur 3). Til sammen utgjorde disse i underkant av en fjerdedel av som hadde vært registrert som arbeidssøkere i mindre enn fire uker. Industrierarbeid, fulgt av bygg- og anlegg, var yrkesgruppene med størst nedgang i antallet med arbeidssøkervarighet på under fire uker sammenlignet med mai i fjor.

Figur 2. Tilgang av arbeidssøkere per virkedag. Trend. Januar 2010 - mai 2018

Kilde: NAV

Figur 3. Antall helt ledige og arbeidssøkere på tiltak med arbeidssøkervarighet under 4 uker, etter yrkesbakgrunn. Mai 2017 – mai 2018

Kilde: NAV

Utviklingen i internasjonal økonomi

Fra fjerde kvartal 2017 til første kvartal 2018 økte bruttonasjonalproduktet (BNP) i eurosonen¹ med 0,4 prosent ifølge sesongjusterte tall fra Eurostat. Dette er noe lavere enn de siste fem kvartalene. Sammenlignet med første kvartal i fjor var BNP 2,5 prosent høyere i første kvartal i år. Industriproduksjonen i eurosonen økte med 0,5 prosent i mars etter tre måneder med fall. Industriproduksjonen var da 3,0 prosent høyere enn i mars i fjor.

Arbeidsmarkedet i eurosonen har stabilisert seg på et lavt nivå. I både februar og mars lå arbeidsledigheten på 8,5 prosent av arbeidsstyrken. Dette er det laveste nivået siden desember 2008. Blant medlemslandene var arbeidsledigheten lavest i Tsjekkia (2,2 %) og i Tyskland (3,4 %), og høyest i Hellas (20,6 % i januar) og i Spania (16,1 %).

I USA har BNP-veksten i første kvartal blitt nedjustert fra 0,6 til 0,5 prosent, sesongjustert. Dette er også noe lavere enn i de tre foregående kvartalene. Arbeidsledigheten gikk ned til 3,9 prosent av arbeidsstyrken i april, etter at den har holdt seg stabil fra oktober til mars, på 4,1 prosent. I april 2017 lå arbeidsledigheten på 4,4 prosent. Sysselsettingen i USA var stabil i april, og både sysselsettingsandelen og yrkesdeltakelsen er på omtrent samme nivå som i april i fjor.

OECD forventer at BNP-veksten i OECD-området vil holde seg rundt 2,5 prosent i år og neste år. Veksten trues likevel av økende internasjonale spenninger i handelspolitikken, ifølge OECD.

¹ Eurosonen inkluderer Belgia, Tyskland, Estland, Hellas, Spania, Frankrike, Italia, Kypros, Latvia, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederland, Østerrike, Portugal, Slovenia, Slovakia og Finland.

Utviklingen i norsk økonomi

Veksten i bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge var på 0,6 prosent i første kvartal. Dette er femte kvartal på rad med vekst på mellom 0,6 og 0,7 prosent. Økning i konsum i offentlig forvaltning og eksport bidro til å trekke veksten opp i første kvartal. Utviklingen i bruttoinvesteringene og husholdningenes konsum var derimot svak.

Etter en oppgang i fjerde kvartal 2017 falt bruttoinvesteringene totalt med 5,1 prosent i første kvartal 2018. Dette gjenspeiler både en markant nedgang for petroleumsinvesteringene og et fall i bruttoinvesteringene for Fastlands-Norge i første kvartal. Husholdningenes boliginvesteringer og industriinvesteringene gikk ytterligere ned etter fallet i fjerde kvartal. Offentlige investeringer gikk også ned i første kvartal fra et uvanlig høyt nivå i fjerde kvartal 2017, da staten innkjøp av nye jagerfly var bokført. Husholdningenes samlede konsum vokste med 0,9 prosent i fjerde kvartal men var uendret i første kvartal. Dette skyldes reduserte bilkjøp i årets to første måneder.

Antall igangsatte boliger, sesongjustert, gikk opp med 10 prosent i april. Det har vært en nedadgående trend for antall igangsatte boliger siden slutten av 2016 (sesongjustert), og vi kan forvente en utflating i tilbudet av nye boliger.

Ifølge SSBs siste investeringsundersøkelse fra første kvartal, er investeringene i rørtransport og utvinning av olje og gass for 2018 nedjustert med 2,2 prosent sammenlignet med forrige anslag. Anslaget for 2018 er fortsatt 1,3 prosent høyere enn tilsvarende tall for 2017, som kan innebære første år med oppgang siden oljeprisfallet startet i 2014. Økningen skyldes at det er flere nye planlagte utbyggingsprosjekter på norsk sokkel. Oljeprisstigningen gjør det mer sannsynlig at planlagte prosjekter blir vedtatt og realisert. Anslag for industriinvesteringer for 2018 er 7,8 prosent høyere enn anslag for 2017, gitt i andre kvartal i fjor.

OECD setter opp prognosene for veksten i Fastlands-BNP for både 2018 og 2019 til henholdsvis 2,5 og 2,1 prosent. En høyere oljepris skal støtte den økonomiske utviklingen. De venter at veksten vil avta litt i 2019 på grunn av kapasitetsbegrensninger.

Fortsatt nedgang for industriarbeidere og ingeniører

Bruttoledigheten falt eller holdt seg stabil² for alle yrkesgruppene fra april til mai, justert for normale sesongvariasjoner.³ Nedgangen var størst for personer med bakgrunn fra bygg og anlegg, fulgt av industriarbeid og butikk- og salgsarbeid.

Sammenlignet med mai i fjor er bruttoledigheten lavere for alle yrkesgrupper. Det er personer med yrkesbakgrunn fra ingeniør- og ikt-fag samt industriarbeid som har hatt den største nedgangen i bruttoledigheten det siste året (figur 4).

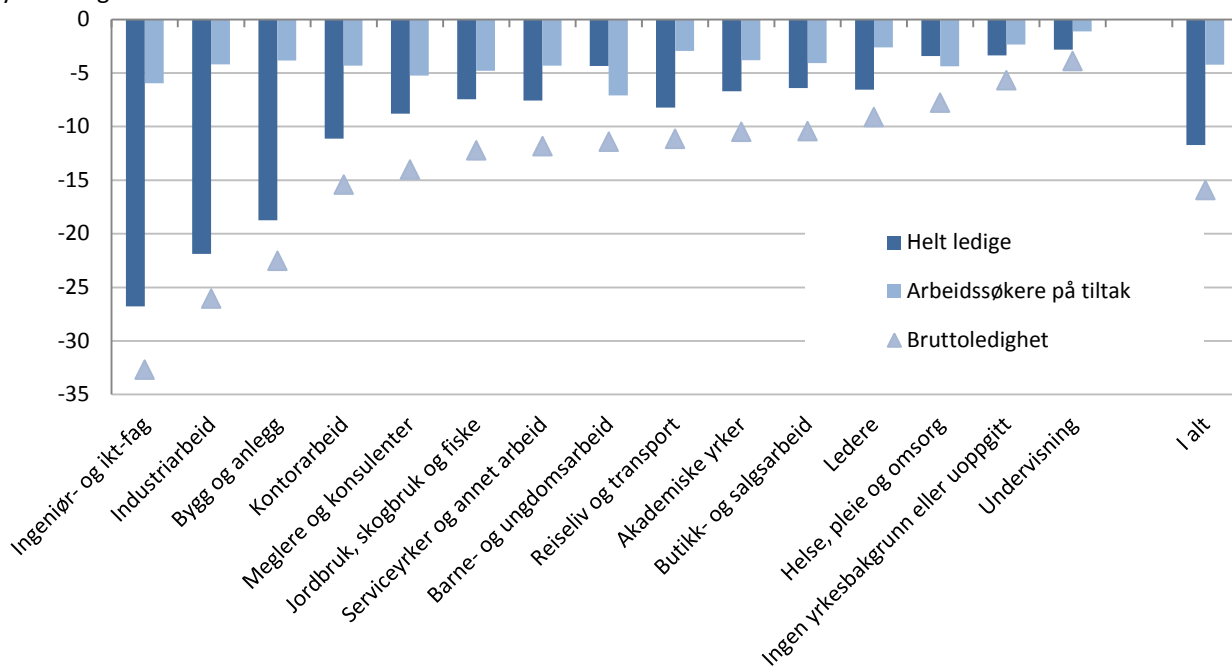
---

² Vi definerer utviklingen som stabil når endringen fra forrige måned etter yrke eller fylke ligger i intervallet +/- 0,5 prosent.

³ Se fil med tabeller over sesongjusterte tall på vår [hjemmeside](#) for utviklingen gjennom siste år.

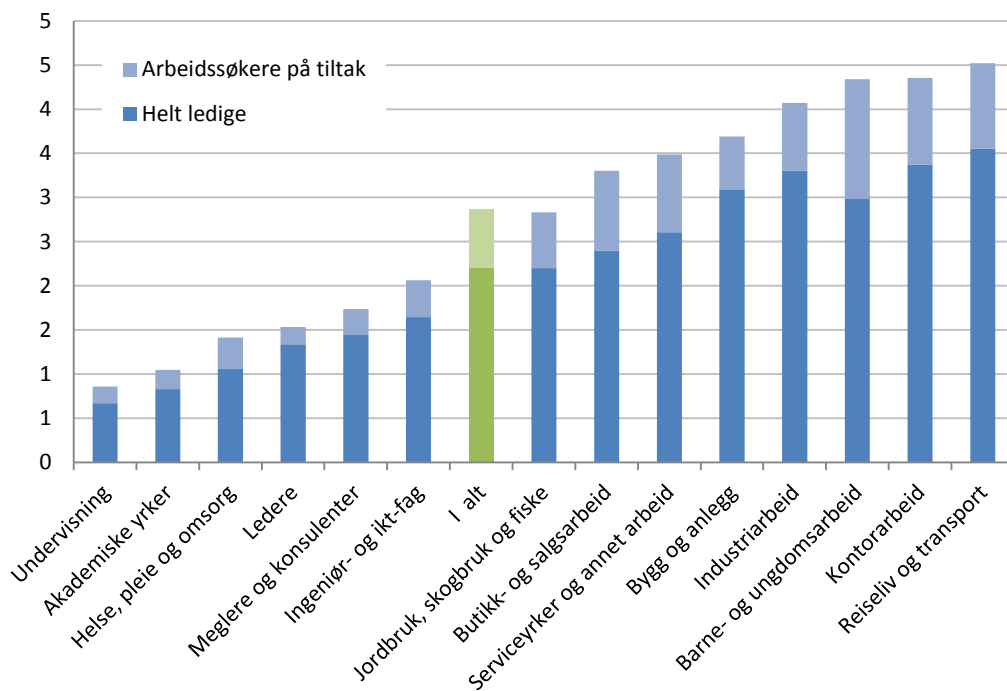
Bruttoledigheten som andel av arbeidsstyrken var i mai høyest innen reiseliv og transport, med 4,5 prosent (figur 5). Bruttoledigheten var lavest innen undervisning, med 0,9 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 4. Prosentvis endring i bruttoledigheten, dekomponert i endring for helt ledige og arbeidssøkere på tiltak etter yrkesbakgrunn. Mai 2017 – mai 2018

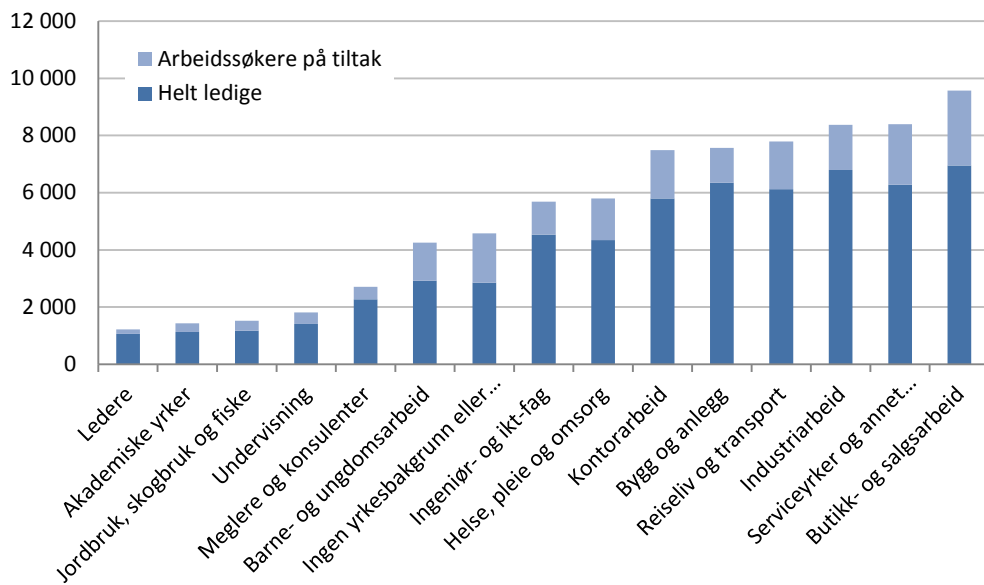
Kilde: NAV

Figur 5. Bruttoledigheten fordelt på helt ledige og arbeidssøkere på tiltak i prosent av arbeidsstyrken etter yrkesbakgrunn. Mai 2018

Kilde: NAV

Figur 6. Bruttoledigheten fordelt på helt ledige og arbeidssøkere på tiltak etter yrkesbakgrunn. Antall personer. Mai 2018

Kilde: NAV

Butikk- og salgsarbeid

Personer med bakgrunn fra butikk- og salgsarbeid utgjør den største yrkesgruppen blant de arbeidsledige. Ved utgangen av mai var 9 600 med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak (figur 6). Det er 1 100 færre enn for ett år siden.

Butikkmedarbeidere, som utgjør mesteparten av denne gruppen, har hatt den største nedgangen i bruttoledigheten innen butikk- og salgsarbeid det siste året.

Bygg og anlegg

Ved utgangen av mai var 7 600 personer med bakgrunn fra bygg og anlegg registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak. Dette er 2 200 færre (-23 %) enn for ett år siden.

Bruttoledigheten har gått ned for de aller fleste yrkene innen bygg og anlegg, og mest for tømrere og snekkere.

Industrierarbeid

I mai var 8 400 industrierbeidere registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak. Det er 3 000 færre (-26 %) enn for ett år siden. Hvis vi ser på enkeltyrker, er det operatører innen boring, anleggsmaskin- og industrimekanikere, platearbeidere og sveisere som har hatt den største nedgangen i bruttoledigheten sammenlignet med mai 2017.

Ingeniør- og ikt-fag

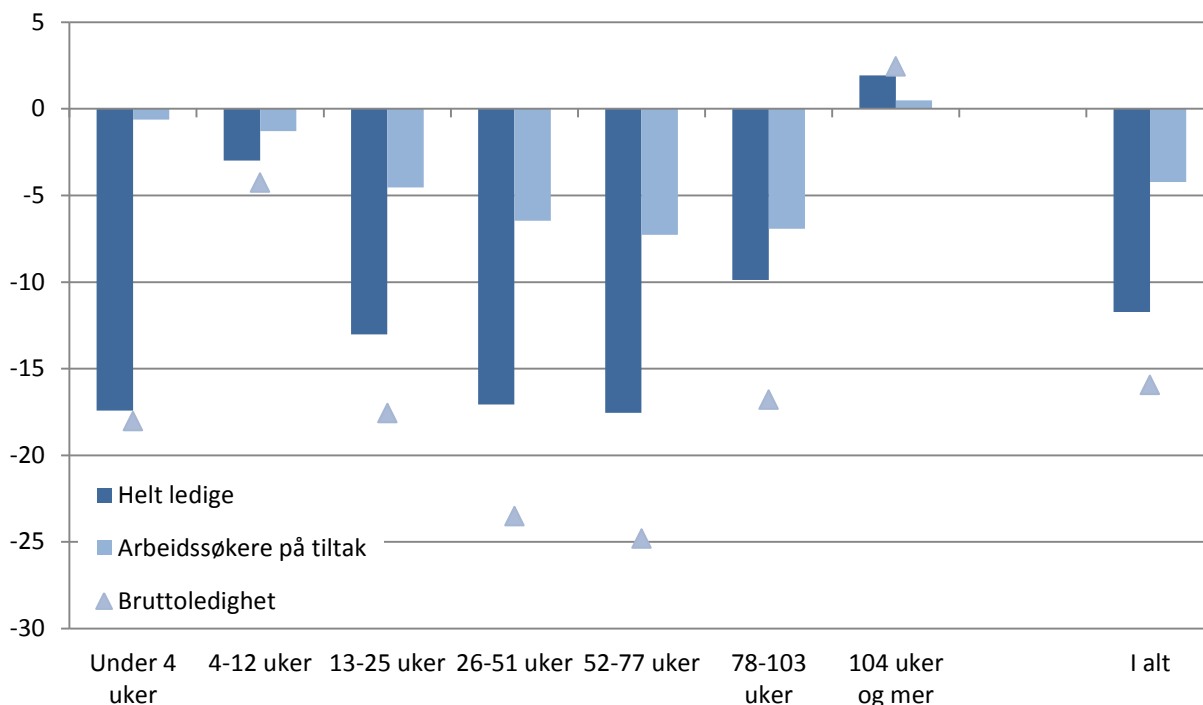
Ved utgangen av mai var 5 700 personer med bakgrunn fra ingeniør- og ikt-fag registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak. Dette er 2 800 færre enn i mai i fjor, og tilsvarer en nedgang på 33 prosent. Ingeniør- og ikt-fag er dermed yrkesgruppen med den største prosentvise nedgangen i

bruttoledigheten sammenlignet med mai i fjor. Det er særlig blant ingeniører og sivilingeniører innen petroleum, bergverk og metallurgi at bruttoledigheten har gått ned det siste året.

Færre ledige under 2 år

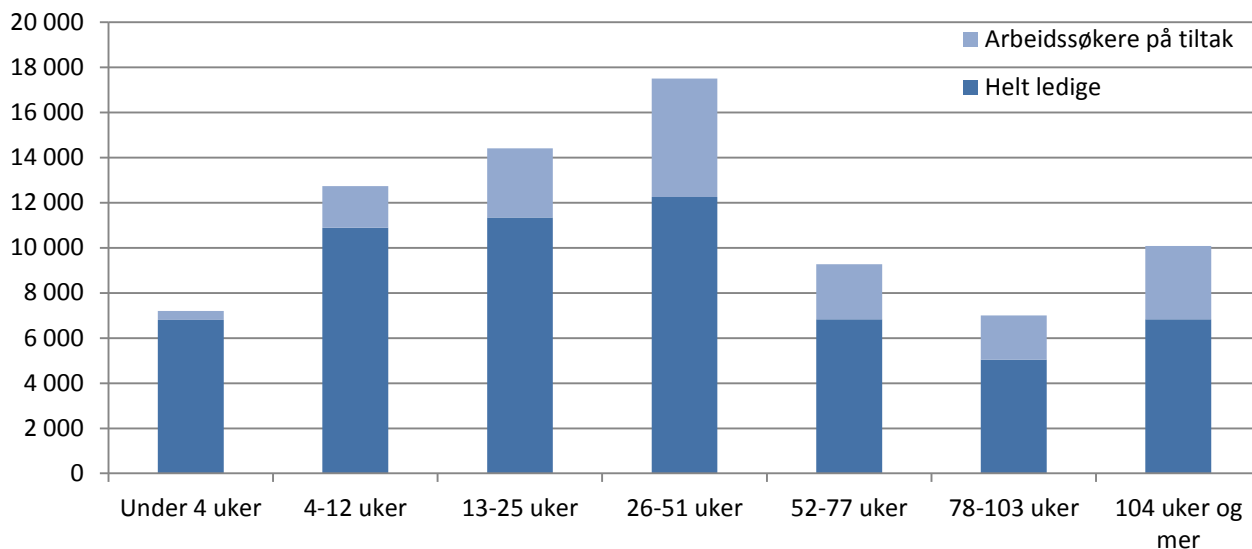
Sammenlignet med mai i fjor har bruttoledigheten falt for alle arbeidssøkervarighetsgrupper bortsett fra de som har vært arbeidssøkere i to år eller mer (figur 7). Ved utgangen av mai var det til sammen 68 100 helt ledige og arbeidssøkere på tiltak som hadde vært arbeidssøkere i mindre enn to år (figur 8). Det er 15 100 færre enn i mai i fjor. Samtidig er det 200 flere som har gått ledig i to år eller mer enn det var for ett år siden.

Figur 7. Prosentvis endring i bruttoledigheten, dekomponert i endring i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter arbeidssøkervarighet. Mai 2017 – mai 2018

Kilde: NAV

Figur 8. Bruttoledigheten fordelt på helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter arbeidssøkervarighet. Antall personer. Mai 2018

Kilde: NAV

Lavere bruttoledighet over hele landet

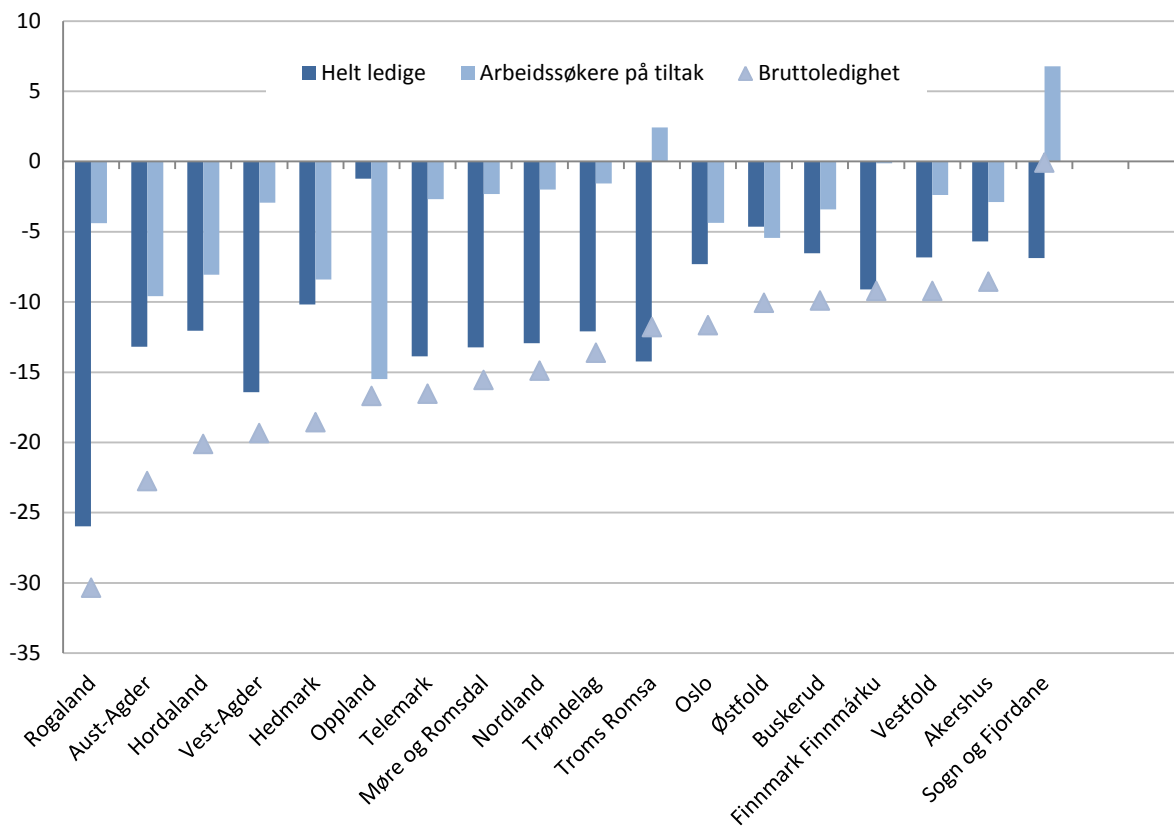
I mai gikk bruttoledigheten ned eller holdt seg stabil i de aller fleste fylkene, justert for normale sesongvariasjoner.⁴ Det var Hordaland som hadde den største nedgangen målt både i prosent og i absolutte tall. Bare Finnmark hadde en liten økning i ledigheten i mai.

Sammenlignet med i fjor var bruttoledigheten i mai lavere i alle fylker, bortsett fra Sogn og Fjordane, hvor bruttoledigheten var uendret (figur 9). Rogaland (-30 %) hadde den største nedgangen. Likevel har Rogaland, sammen med Finnmark, høyest bruttoledighet målt som andel av arbeidsstyrken, med 3,5 prosent. Sogn og Fjordane har lavest bruttoledighet med 1,9 prosent av arbeidsstyrken (figur 10).

⁴ Se fil med tabeller over sesongjusterte tall på vår [hjemmeside](#) for utviklingen gjennom siste år.

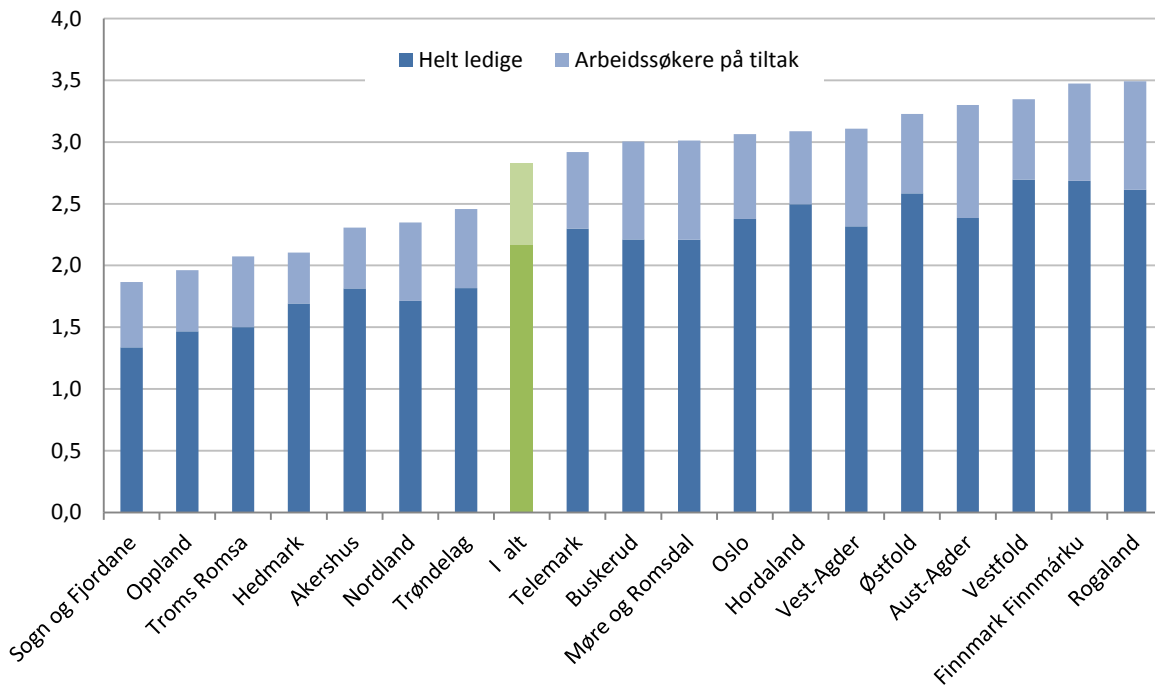

Figur 9. Prosentvis endring i bruttoledigheten dekomponert i endring i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter fylke. Mai 2017 – mai 2018

Kilde: NAV

Figur 10. Bruttoledigheten i prosent av arbeidsstyrken etter fylke. Mai 2018

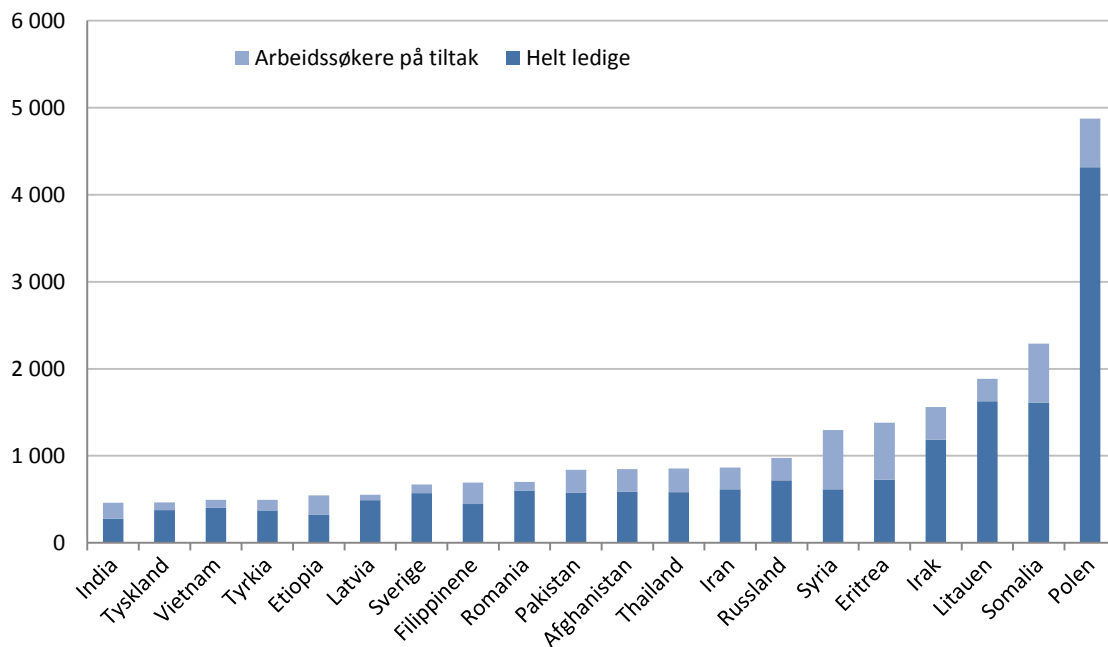
Kilde: NAV

Ledigheten blant innvandrere

33 700 (43 %) av de som var helt ledige eller arbeidssøkere på tiltak i mai er innvandrere. Figur 11 viser de 20 fødelandene hvor flest av de ledige innvandrerne kommer fra. Personer fra disse 20 landene utgjør 68 prosent av de ledige innvandrerne. I mai var Polen (4 900), Somalia (2 300) og Litauen (1 900) de tre vanligste landbakgrunnene blant ledige innvandrere.

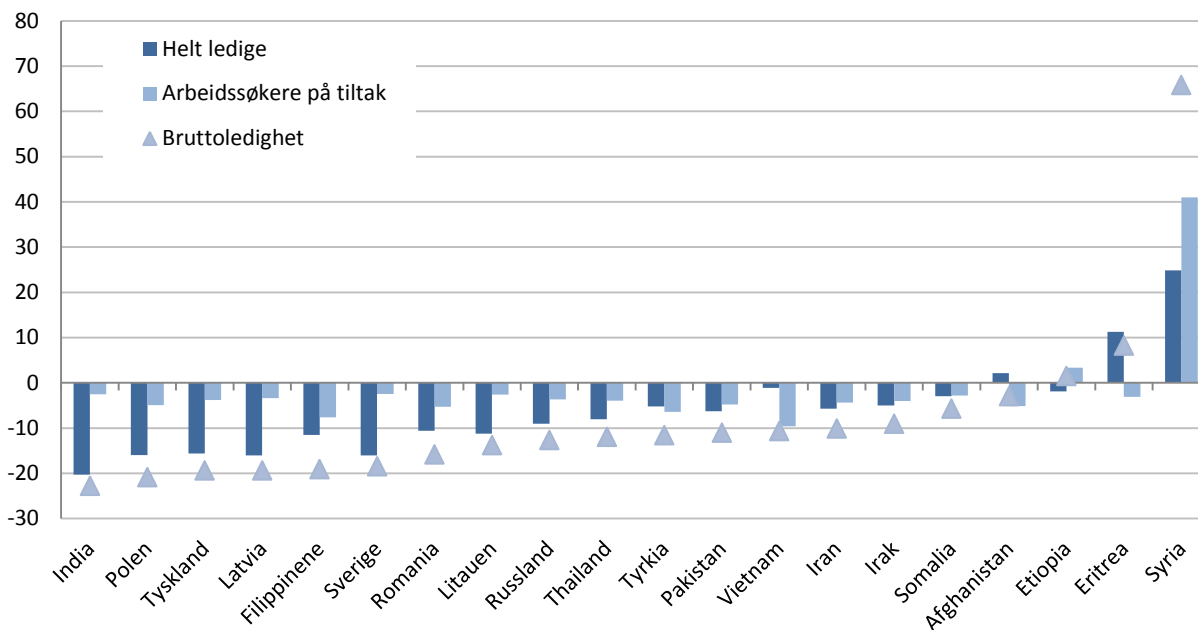
Bruttoledigheten har økt mest for personer som er født i Syria (66 %) og Eritrea (8 %) det siste året (se figur 12). For personer født i India har bruttoledigheten falt med 23 prosent i samme periode.

Figur 11. Bruttoledighet dekomponert i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter fødeland. Antall personer. 20 vanligste fødeland er vist. Mai 2018

Kilde: NAV

Figur 12. Prosentvis endring bruttoledighet, dekomponert i endring i helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etter fødeland. Mai 2017 - mai 2018

Kilde: NAV

Tilgang ledige stillinger

Det ble registrert 43 800 nye ledige stillinger på nav.no i mai. Det var flest ledige stillinger innen helse, pleie og omsorg (7 100), bygg og anlegg (5 900) samt undervisning (4 800).

Antallet nye utlysninger i NAVs stillingsportal har økt betraktelig etter at det ble inngått samarbeid med ulike aktører i markedet og fordi NAV forbedrer innhentingsmetodene. At det er en markant økning i statistikken over ledige stillinger sammenlignet med i fjor kan derfor ikke tolkes som en økning i etterspørsel etter arbeidskraft alene.